Варненската опера ще постави „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров с диригент Павел Балев и режисьор Вера Немирова

2.10.2026 - | Държавна опера – Варна

Новината съобщи Даниела Димова при откриване на изложбата, посветена на единствената оперна творба на големия композитор.

На 1 октомври – Световния ден на музиката на Сцена Ротонда в Държавна опера Варна бе открита изложба на Къща музей „Панчо Владигеров“, посветена на 50-годишнината от българската премиера на операта „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров. Авторът на изложбата Надя Сотирова проследи историята на създаването и постановките в България и чужбина на единствената опера на големия български композитор.

Тя подчерта, че в премиерата на Софийската опера, с режисьор Христо Попов и диригент Асен Найденов, на 20 април 1936 година, главната роля на Цар Калоян изпълнява Събчо Събев, който е бил директор, режисьор и един от водещите солисти на Варненската опера до края на творческата си кариера, а Петър Райчев – основател на Варненската опера, нейн пръв главен художествен ръководител и режисьор, защитава партията на Балдуин.

По-нататък Надя Сотирова се спря и на премиерата във Варненската опера на 22 юли 1978 година с диригент Милко Коларов – последният ученик на Панчо Владигеров, с когото композиторът е бил дълбоко свързан. Режисьор е Стефан Трифонов, сценограф Петър Русков, костюмограф Мария Трендафилова, хореографи Галина и Стефан Йорданови, диригент на хора Кръстан Мисирков. Участват водещите солисти на оперния театър: Денчо Белев (цар Калоян), Мария Бохачек (царица Мария), Тодор Костов (Балдуин), Алис Багдасарян (Зоя), Констанца Кирова (Каля), Делчо Сапунджиев (Борил), Радко Карбов (Бързоходец), Стефан Циганчев (Архиепископ), Валери Шадура (Доминик).

Публиката посреща с въодушевление „Цар Калоян“, без да подозира, че това ще бъде последната премиера на операта, на която присъства нейният автор.

Директорът на литературния музей Юлияна Караатанасова благодари на институциите, подкрепили проекта за изложбата, също на партньорите от ММФ „Варненско лято“ и домакините от Държавна опера Варна. С нескрито вълнение тя връчи на композитора, диригента и педагога проф. Милко Коларов наградата на Министерството на културата „Златен век“ – звезда за значим принос в развитието и утвърждаването на българската музикална култура и идентичност, както и по повод неговата 80-годишнина.

Проф. Милко Коларов разказа за репетиционния процес и премиерата на „Цар Калоян“ на 22 юли 1978 година, когато композиторът за последен път се покланя пред публика. Няколко дни по-късно Панчо Владигеров напуска този свят.

Даниела Димова – директор на Театрално-музикален продуцентски център Варна, оцени високо изложбата и благодари за възможността експозицията да бъде изложена във Варненската опера в началото на нейния юбилеен 80-и сезон.

Накрая тя съобщи и новината, че Държавна опера Варна ще постави за втори път операта „Цар

Калоян“ от Панчо Владигеров, с изтъкнатите български творци с международна кариера и постоянни гости на оперния театър маестро Павел Балев и режисьорката Вера Немирова се предвижда за 2028 година.

Юлияна Караатанасова се ангажира с подкрепа от Къща-музей „Панчо Владигеров“ за дигитализиране на нотния материал на „Цар Калоян“ в рамките на постоянния проект на литературния музей за дигитализиране на нотното наследство на Панчо Владигеров.

https://www.operavarna.com/index.php/bg/novini/archive-novini/4572-opera-varna-shte-postavi-tsar-kaloyan